

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC770
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1279

datum uitspraak 17/02/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Stichting Beheer en Toezicht als beheerder van het Coulacefonds voor schadevergoeding aan slachtoffers van seksueel misbruik in het [internaat], voorheen behorende tot de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen Brüder des heiligen Franziskus, hierna te noemen: Coulacefonds.

1. Verloop van de procedure

1.1 Vergezeld van de brief d.d. 26 januari 2016 van mr. Weller, is het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door drie personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 26 januari 2016, tezamen het advies van de Klachtencommissie d.d. 31 juli 2015 met zaaknummer 2014W1279, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard.

1.2 Krachtens artikel 2 van de Compensatieregeling is deze regeling van toepassing op een R.K. instelling in Nederland. Ten aanzien van het onderhavige seksueel misbruik is de R.K. instelling, waartoe de daders behoorden, te weten de Congregatie van de Broeders

Franciscanen, (de Nederlandse provincie van de Ordensgemeinschaft der Armen-Brüder des heiligen Franziskus), niet meer in Nederland actief.

1.3 Teneinde ook de slachtoffers van het seksueel misbruik binnen het toenmalige [internaat] te [plaats], ressorterend onder de hiervoor genoemde Ordensgemeinschaft, voor compensatie in aanmerking te laten komen, is een Coulacefonds opgericht, waarvan het beheer berust bij de Stichting Beheer en Toezicht inzake seksueel misbruik in de RKK in Nederland. Deze stichting heeft zich wat betreft het hiervoor bedoelde misbruik aangesloten bij de R.-K. kerk Nederland.

1.4 Bij brief d.d. 25 april 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Weller heeft hierop namens verzoeker geantwoord bij brief d.d. 6 september 2016.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook het Coulacefonds heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Verzoeker heeft afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier, waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies vastgesteld en gegrond bevonden zijn. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik dat verzoeker door drie personen is aangedaan..

Verzoeker heeft van [jaartal]-[jaartal] op het [internaat] te [plaats] ([gemeente]) verbleven. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik ongeveer 8 jaar oud. Hij heeft op 10-jarige leeftijd het internaat verlaten.

2.1. misbruik door wijlen [aangeklaagde 1]

Verzoeker is in de onderzoekskamer naast de ziekenzaal seksueel misbruikt door wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 1] (hierna: [aangeklaagde 1]), die aldaar als [functie] werkzaam was. Verzoeker had last van een vleeswond die niet wilde genezen en moest gedurende een aantal maanden dagelijks naar [aangeklaagde 1] om deze wond te laten behandelen. Hoewel de vleeswond op zijn onderbeen zat, moest verzoeker zich een aantal keren geheel ontkleden, waarna hij door [aangeklaagde 1] van top tot teen werd onderzocht. Ook diende verzoeker een aantal keren onder het mom van 'het opnemen van de temperatuur' in zijn blote lijf voorover te leunen op het daar aanwezige bed, waarna [aangeklaagde 1] heel dicht achter verzoeker kwam staan, aan verzoekers billen zat en verzoeker anaal heeft gepenetreerd. Verzoeker had daardoor pijn aan zijn anus. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat sprake is geweest van anale penetratie, maar tekent daarbij aan dat geen uitspraak valt te doen over de vraag of deze penetratie geschiedde met een voorwerp of met een lichaamsdeel.

2.2 misbruik door wijlen [aangeklaagde 2]

Verzoeker is eveneens seksueel misbruikt door wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 2] (hierna: [aangeklaagde 2]). Ongeveer een week na de eerste dag op het internaat werd verzoeker bij [aangeklaagde 2] persoonlijk uitgenodigd om hem beter te leren kennen. Hij moest op schoot zitten. Op schoot gezeten bij [aangeklaagde 2] kreeg verzoeker een soort voorlichtingsverhaal over het verschil tussen meisjes en jongens.

Daarna kreeg hij een aai over zijn bol en vervolgens over zijn benen, waarna de hand van [aangeklaagde 2] in de broek van verzoeker verdween. Verzoeker werd betast aan zijn blote geslacht. Het hiervoor vermelde heeft zeker twee of drie keer plaatsgevonden.

2.3 misbruik door wijlen [aangeklaagde 3]

Verzoeker is voorts één keer seksueel misbruikt door wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 3] (hierna: [aangeklaagde 3]). [aangeklaagde 3] had vaak 's nachts dienst op de slaapzaal. Op enig moment kwam [aangeklaagde 3] 's nachts naar het bed van verzoeker, pakte de hand van verzoeker en leidde deze onder zijn toeg naar zijn blote geslacht. [aangeklaagde 3] duwde de hand van verzoeker tegen zijn geslacht en bleef zo een tijdje staan. Het hiervoor vermelde seksueel misbruik heeft eenmaal plaatsgevonden.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 algemeen

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van een niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klachten van verzoeker tegen de drie broeders, waarin de klachten gegrond zijn verklaard.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten drie daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 categorie-indeling

a. categorie-indeling misbruik door [aangeklaagde 1]

Voor wat betreft de categorie-indeling van het seksueel misbruik gepleegd door [aangeklaagde 1] merkt de Compensatiecommissie allereerst in zijn algemeenheid het volgende op.

Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient -aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling - door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Gelet op het door [aangeklaagde 1] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, waarbij sprake was anale penetratie, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van seksueel misbruik, als bedoeld in van artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling en dat een indeling in categorie 4 passend is.

b. categorie-indeling misbruik door [aangeklaagde 2] en door [aangeklaagde 3]

Gelet op het jegens verzoeker door [aangeklaagde 2] en door [aangeklaagde 3] gepleegde misbruik (daarbij het misbruik van iedere broeder afzonderlijk beschouwend) oordeelt de Compensatiecommissie dat in beide gevallen sprake is van seksueel misbruik dat valt in categorie 2, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling. Daar waar het het door [aangeklaagde 2] gepleegde seksueel misbruik betreft, gaat het om incidentele betasting van intieme delen en in het geval van [aangeklaagde 3] om eenmalige betasting van intieme delen. In beide gevallen kan niet gesproken worden van seksueel misbruik dat gedurende ‘een langere periode’ heeft plaatsgevonden, waardoor een indeling in categorie 3 niet aan de orde kan zijn.

c. conclusie categorie-indeling

Het vorenstaande, met in achtneming van het onder 3.2 vermelde, brengt met zich dat de Compensatiecommissie de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 4. Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van ‘substantiële vermogensschade’ en ‘geen gereede twijfel’ bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 4.

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2. In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Weller namens verzoeker bij brief van 6 september 2016 (in aanvulling op zijn brief van 26 januari 2016) de gestelde vermogensschade nader toegelicht. Verzoekers standpunt laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het seksueel misbruik en het fysiek geweld dat hij op het [internaat] heeft ondergaan in zijn ontwikkeling beschadigd geraakt. Verzoeker is na [internaat] eerst naar een internaat in [plaats] gegaan en vervolgens naar het [internaat] te [plaats]. Hier heeft hij de [middelbare school] gevolgd, maar in het laatste jaar is hij gestopt omdat hij getuige was van een ernstig geweldsincident jegens een medeleerling. Dit kon hij niet verwerken ten gevolge van zijn eerdere ervaringen op [internaat]. Het incident was de druppel die de emmer deed overlopen. Verzoeker is daarop in militaire dienst gegaan waar hij ook weer in conflict kwam met het gezag.

Op 23-jarige leeftijd is verzoeker begonnen met een [opleiding], welke hij met succes heeft afgerond. Vanaf 27-jarige leeftijd heeft verzoeker een [uitkering] gehad en heeft hij als [beroep] gewerkt. Zijn inkomsten zijn per saldo echter nooit boven bijstandsniveau gekomen.

Indien verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij wel de [middelbare school] en vervolgens de [vervolgopleiding] hebben afgerond en [beroep] zijn geworden. De totale vermogensschade (bestaande uit verlies aan arbeidsinkomsten) bedraagt vele malen meer dan de maximaal te adviseren compensatie. Naast materiële schade heeft het seksueel misbruik ook geleid tot lichamelijke klachten en een chronische PTSS. Ook is zijn relatie met zijn ouders en familie negatief beïnvloed door hetgeen hij had meegemaakt.

Samenvattend maakt verzoeker aanspraak op een indeling in categorie 5 en het maximaal te adviseren compensatiebedrag.

standpunt verweerder

4.3 Gelet op het overwogene onder 1.2 is er geen inhoudelijk verweer van de zijde van de voormalige Congregatie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade 'substantieel' te zijn, zoals bedoeld op pagina 10 van de Toelichting bij de Compensatieregeling onder 'categorie 5, tweede alinea'. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

4.6 De vraag of zonder gerede twijfel aannemelijk is geworden dat verzoeker ten gevolge van het onderhavige seksueel misbruik zijn [middelbare school]-opleiding niet heeft afgerond en niet naar de [vervolgopleiding] is gegaan, waardoor hij geen [beroep] heeft kunnen worden, kan de Compensatiecommissie bij gebreke van daartoe voldoende overtuigende bewijsstukken niet bevestigend beantwoorden.

Allereerst zijn er geen schoolrapporten van de [middelbare school] overgelegd. Verzoeker heeft voorts ondanks het seksueel misbruik, dat hem op 8 -10 jarige leeftijd is aangedaan, kennelijk wel tot zijn 17^e jaar op [middelbare school]-niveau kunnen functioneren. Tot slot was de directe aanleiding voor het voortijdig verlaten van de [middelbare school] gelegen in een geweldsincident. Het hiervoor vermelde tezamen beschouwd, leidt er toe dat niet, althans niet zonder gerede twijfel, geconcludeerd kan worden dat het voortijdig vertrek van de [middelbare school] te wijten is aan het hem in zijn jeugd aangedaan seksueel misbruik.

Vervolgens heeft verzoeker (na zijn militaire diensttijd en de nasleep daarvan) gekozen voor een opleiding aan de [instelling] te [plaats] en daartoe, zo luidt het relaas van verzoeker, werk ingezonden. Alhoewel hij niet beschikte over een middelbare schooldiploma, is verzoeker rond zijn 23^e jaar toch tot deze opleiding toegelaten en heeft hij deze in [jaartal] (verzoeker was toen net 26 jaar) afgerond, zo blijkt uit het overgelegde examen. Voorts is hij blijkens zijn curriculum vitae zijn gehele leven in die sector werkzaam geweest. Niet gebleken is dat verzoeker na zijn diensttijd alsnog getracht heeft de [middelbare school] af te ronden en op de [vervolgopleiding] te komen, of zonder diploma toch getracht heeft in de [sector] aan de slag te gaan.

Wat betreft het carrièreverloop en de in dat opzicht door verzoeker gemaakte keuzes, is voor de Compensatiecommissie op basis van de overgelegde bewijsstukken dan ook niet zonder gerede twijfel aannemelijk geworden dat verzoekers werkzame leven - in de hypothetische situatie zonder seksueel misbruik - zich in een geheel andere richting zou hebben ontwikkeld. In dit kader wordt voor de volledigheid nog opgemerkt dat de Compensatiecommissie alleen bevoegd is seksueel misbruik in haar beoordeling te betrekken, terwijl verzoeker ook melding maakt van

fysiek geweld. Van een indeling in categorie 5 en een vergoeding voor gestelde vermogensschade kan - gelet op het hiervoor vermelde - niet gesproken worden.

4.7 De Compensatiecommissie wenst met het hiervoor gestelde op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen die het seksueel misbruik op het leven van verzoeker heeft gehad ook al is substantiële vermogensschade ten gevolge van het seksueel misbruik niet zonder gerede twijfel komen vast te staan.

Uit het relaas van verzoeker, de overgelegde huisartsenverklaring d.d. 7 augustus 2016 met aangehecht het huisartsenjournaal en tot slot de verklaringen van drs. [naam] (psychotherapeut) blijkt onmiskenbaar dat verzoeker een moeilijke jeugd heeft gehad, waarbij hem noch in de thuissituatie, noch op het internaat die veiligheid en geborgenheid geboden is waar hij als kind behoefte aan had. Hij heeft in zijn leven tot nu toe gekampt met een veelheid aan onbegrepen lichamelijke klachten. Het seksueel misbruik en het jarenlang 'uit huis zijn' heeft bovendien geleid tot een ernstige vervreemding van verzoeker in relatie tot zijn ouders en familie. Hij heeft jarenlang niet kunnen spreken over het seksueel misbruik dat hem is aangedaan.

Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies aan verweerder om het vaststaande bedrag binnen categorie 4, te weten een bedrag van €25.000,- aan verzoeker te betalen.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €5.198,16 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand gelet op artikel 22 van de Compensatiecommissie €1.500,- voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 4 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 4 en adviseert het Coulacefonds binnen 6 weken te rekenen vanaf de dag van deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €25.000,-- te betalen, alsmede;
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €1.500,-- te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 17/02/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter